

Factsheet vrijwilligers Schone Rivieren - 2017 – 2020

In het Schone Rivierenproject zetten vrijwillige rivierafvalonderzoekers zich in om plastic afval te monitoren langs de Nederlandse rivieren. Op die manier verzamelen we informatie over het afval en kunnen we het bij de bron aanpakken. Tegelijkertijd betrekken we op deze manier bewoners bij de natuur in hun buurt en bij het afvalprobleem. Dit is een voorbeeld van Citizen Science: projecten waarbij burgers meedoen aan echt wetenschappelijk onderzoek. Een interessante trend waarbij wetenschap en maatschappij met elkaar samenwerken en van elkaar leren. In deze factsheet leest u over de tussentijdse resultaten van Schone Rivieren als Citizen Science project, naar aanleiding van eerdere vragenlijsten die vrijwilligers invulden.

UNIVERSITEIT LEIDEN

Liselotte Rambonnet en Anne Land-Zandstra van de Universiteit Leiden doen onafhankelijk onderzoek naar de motivaties en betrokkenheid van de vrijwilligers in het Schone Rivierenproject. Dit gebeurt door middel van vragenlijsten. De doelen hiervan zijn:

- In kaart brengen hoe de deelnemers door de jaren heen het project ervaren, o.a. door te kijken naar motivaties en impact.
- Verbeterpunten achterhalen om het project beter te laten aansluiten bij de wensen en behoeftes van deelnemers.
- Nieuwe inzichten krijgen voor het werkveld van Citizen Science.

VERWACHTINGEN

**‘IK VERWACHT INZICHT TE
KRIJGEN IN DE BIJDRAGE
VAN NEDERLANDSE RIVIEREN
AAN DE PLASTICSOEP.’**

**‘UITEINDELIJK HOOP IK
MEER TE LEREN OVER WAAR
AL HET AFVAL VANDAAN KOMT,
EN DAT IK BIJDRAAG AAN
OPLOSSINGEN BIJ DE BRON.’**

WIE ZIJN DE RIVIERAFVALONDERZOEKERS VAN DE MAAS EN DE WAAL (2017 – 2020)?

383
vragenlijsten

52
jaar is de
gemiddelde
leeftijd*

55%
identificeert
zich als
vrouw

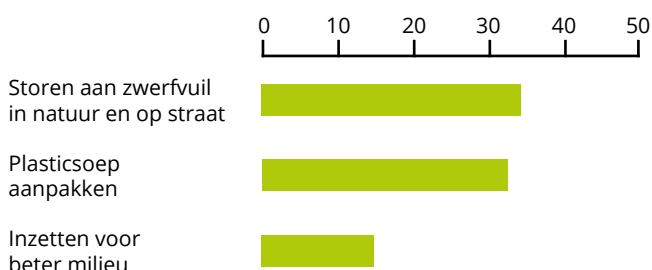
53%
heeft eerder
een clean-up
gedaan

**Leeftijd loopt uiteen
van 15 tot 88 jaar*

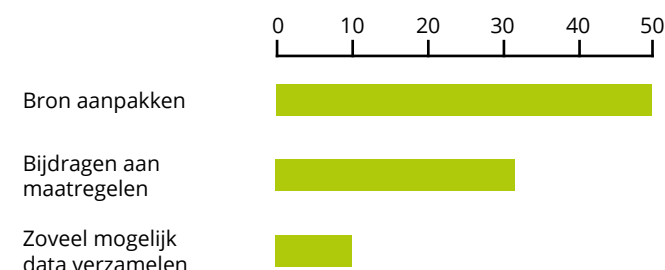
MOTIVATIE EN IMPACT

Hieronder ziet u de belangrijkste motivatie van de deelnemers van de Maas en de Waal om mee te gaan doen aan Schone Rivieren in het algemeen. Daarnaast ziet u wat voor deze deelnemers de belangrijkste specifieke motivatie is om data te verzamelen als rivierafvalonderzoeker. Deelnemers doen mee met Schone Rivieren omdat ze zich storen aan het zwerfvuil en iets aan de plastic soep willen doen. Door data te verzamelen willen ze de bron aanpakken en bijdragen aan maatregelen. Opvallend is dat de meeste deelnemers geen data (willen) verzamelen tijdens andere clean-ups. Redenen hiervoor zijn onder meer dat ze opruimen voldoende vinden of niet weten wat er met de data gebeurt als ze deze verzamelen met een app zoals Litterati.

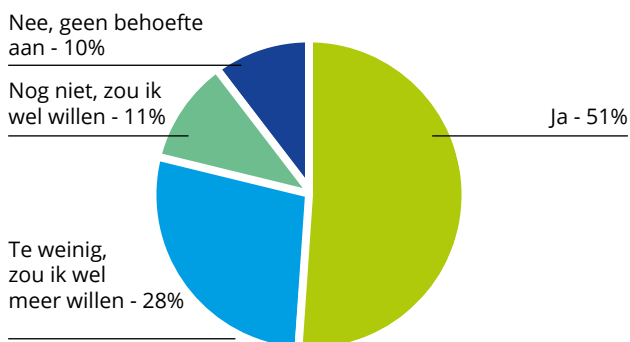
Top 3 - Belangrijkste motivatie deelname (%)

Top 3 - Belangrijkste motivatie dataverzameling (%)

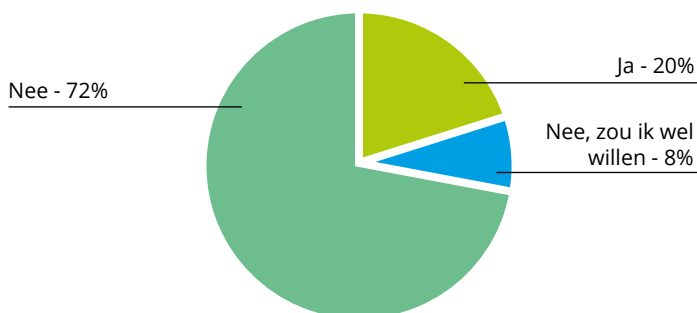

Impact - In actie tegen plastic vervuiling in eigen omgeving, mede door deelname Schone Rivieren*

*n=106 mensen die de vervolgvragenlijst in 2020 invulden

Impact - Data verzameling (app/formulier) tijdens andere clean-ups**

**n=79 mensen die clean-ups doen naast Schone Rivieren (75% van de mensen die de vervolgvragenlijsten 2020 invulden)

CONCLUSIE

Al met al zien we dat de vrijwilligers van het Schone Rivierenproject, met name iets willen doen aan het zwerfvuil in hun omgeving en de plasticsoep. 79% is zich ook meer gaan inzetten tegen plastic vervuiling in hun eigen omgeving door deelname aan Schone Rivieren. De rivierafvalonderzoekers zijn gemiddeld 52 jaar oud en hopen vooral dat door hun bijdrage aan Schone Rivieren de vervuiling van de rivieren bij de bron aangepakt kan worden. Ruim de helft van de deelnemers is mede door het project meer gaan doen tegen plastic vervuiling in hun eigen omgeving.

VOLGENDE STAP

In juli 2021 zal voor de laatste keer een vervolgvragenlijst worden uitgezet onder een deel van de vrijwilligers. Met de verkregen inzichten door dit onderzoek, kunnen we niet alleen Schone Rivieren helpen maar ook andere projecten die vrijwilligers betrekken bij wetenschappelijk onderzoek. We zijn daarom de vrijwilligers die meedoen aan dit onderzoek erg dankbaar!

Voor eerdere resultaten en referenties kunt u het onderzoeksrapport bekijken dat op de website te vinden is. Een volgend uitgebreider onderzoeksrapport volgt eind 2021.